

SLOVENEK.

Oznanila.

Za navadno dvestopno versto se plačuje: 5 kr., ktera se enkrat 8 kr., ktera se dvakrat, 10 kr. ktera se trikrat natiskuje; veče pismenke plačujejo po prostoru.

Za vsak list mora biti kolek (štampelj) za 30 kr.

Rokopisi se ne vračajo.

„Živi, živi duh slovenski, bođi živ na veke!“

Nar. posem.

V sredo in saboto

izhaja in velja:

Za celo leto	6 for.	20 kr.
„ pol leta	3 „	30 „
„ četert leta	1 „	70 „
„ mesec	— „	60 „
Po pošti:		
Za celo leto	7 for.	50 kr.
„ pol leta	3 „	80 „
„ četert leta	2 „	— „
„ mesec	— „	70 „

Št. 70.

V Celovcu v sredo 1. septembra 1866.

Tečaj II.

Jugoslovansko vseučilišče.

Vojska s Prusom in Pijemontezom nas je v veliko nesrečo pripravila. Mnogo velikih naših sinov je v vojski „Nemcev proti Nemcem“ svoj grob našlo. Marsikaka mati toči zdaj bridke solze po svojem sinu, marsikaka žena toži na tihem Bogu smert svojega supruga. Pa ni je nesreče brez sreče! Ne jokajte toliko, glejte zvezda boljše bodočnosti nam vzhaja. Nemškemu „bundu“ je odklenkalo: zvonec, kterega je doslej nosil, odnesli so mu sovražni Prusi. Magnati ali velikaši „vsezveličavnega rajha“ so na cedilu ostali. Revčeki zdihujejo in se lasajo, pa zastonj. Adijo nemški „bund“ in ž njim vsi Bachovci in Schmerlingovci z vašim centralizmom! Napočila je doba, da bodedo tudi mi z Vami pri eni in isti mizi sedeli, iz ene in iste skledje zajemali. — Dolgo že čakamo na ta grižljaj, dalje pa ne moremo več. Narod slovenski se je začel zavedati; da se pa popolnoma zave, treba mu je primernih učilnic in mož, ki imajo na pravem kraju glavo in serce. Ni pa naš namen tukaj pretresovati, kako bi se morale glavne, ljudske in srednje šole (gimnazije in realke) vrediti, da bi dober sad obrodile, temveč hočemo nekoliko govoriti le o jugoslovanskem vseučilišču, kterega nam je treba kakor ribi vode, ako hočemo napredovati.

Avstrija šteje sedaj osem vseučilišč: na Dunaju, v Prazi, Gradci, Krakovu, Pešti, Padovi, Insbruku in Levovu. Vsa so nemška ali vsaj po nemškem kopitu vstrojena. In še jih ni zadosti. Lansko leto je nekdo v „Volksfreunde“ trdil, da mora tudi v Lin-

cu vseučilišče biti, ker je ondotna akademična gimnazija pravico imela doktorje „philosophiae“ imenovati. Čemu toliko vseučilišč za kacih 8 milijonov Nemcev? Menda iz nobenega drugega vzroka, kot da se po njih slavnoznano „maslo nemške kulture“ po Avstriji širi in se Slovanom možje gojijo, ki se v poznejših letih vsi izneverijo svojej materi Slavi. Ali je to enakopravnost? Ima li vaša mladina tako slabe noge, da ne more na Dunaj ali pa kam drugam iti? Glejte, tako ravnao magnati iz „rajha“. Mi ljubimo in čestimo ravno tistega cesarja kakor oni, plačujemo tudi svoj goldinarček davka kakor oni; kedar se je pa treba vsesti za mizo enakopravnosti, pojedó sami meso, nam pa kosti prepuščajo. Pa pustimo jih, saj jim je odklenkalo. Enakopravnost odslej ne sme biti samo na papirju, temveč kazati se mora tudi v djanju. Vede se nam morajo sedaj v domačih posodah podajati, ne pa v tujih: treba je terkati, da se nam odpre vseučilišče, ki bode prava mati duševne samostalnosti na jugu. Preverjeni smo, da bode že prvo leto več slušateljev šteló, kot marsikako nemško vseučilišče, ki že kako stoletje cvete. Poglejmo n. pr. v Insbruk. Ondotno univerzo ali vseučilišče je vtemeljil cesar Leopold I. 1673. leta, in v prvem tečaju šolskega leta 1864/65 je bila v sledečem stanu. Imela je 35 pravih, rednih profesorjev, 4 izvanredne, 5 privatnih docentov, 5 učiteljev, 4 asistente in 450 slušateljev. Bogoslovski oddelek (fakulteta) je imel 8 rednih profesorjev, 1 izvanrednega in 153 slušateljev. Pravoslovski oddelek je štel 9 rednih in 3 izvanredne profesorje, 3 docente

in 59 slušateljev. Modroslovski je imel 12 rednih prof., 2 docenta in 72 slušateljev. Zdraviloslovsko - kirurgično učilišče (ne fakulteta, kajti vseučilišče ni čelo) štelo je 6 profesorjev, 3 asistente, 59 kirurgov (padarjev) in 7 farmacevtov (apotekarjev). Iz tega lahko vsak previdi, da se za tako malehno peščico slušateljev preveč denarja potrosi. Tako malo se nektera vseučilišča obiskujejo pa vendar jih nimate še zadosti! Pustite tedaj o Nemci kako univerzo, in dajte nam na mesto nje jugoslovansko vseučilišče. Naj se vresnični misel, ktero je nekdo v „Stimmen aus Innerösterreich“ sprožil, naj da bi se namesto Graške univerze jugoslovansko vseučilišče vtemeljilo, ker Nemci, odkar imamo železnico, lahko na Dunaj hodijo. In kako hitro bi se dalo to napraviti! Dodajte še zadnje leto pravoslovni akademiji, pa imamo pravoslovno fakulteto. Semenišče šteje sedaj najmanj 6 profesorjev: Enega za bibliške vede starega zakona, enega za bibliške vede novega zakona, enega za fundamentalno in specialno dogmatiko, enega za nravo (Moraltheologie), enega za cerkveno zgodovino in pravo in enega za pastirstvo (Pastoraltheologie). Tem je treba dodati še kaka dva ali tri profesorje in pravico „doktorje bogoslovja“ imenovati (Promotionsrecht), pa imamo bogoslovsko fakulteto. Da nam je prigoče tudi modroslovsko fakulteto imeti, pritegnil nam bode vsak, kdor le izverstne hrvaške jezikoslovce pozna. Zdraviloslovski oddelek naj bi se pa za zdaj opustil, ker mu je več priprav treba. Terkajte tedaj in se Vam bode odperlo! Od Beligrada do jadranskega morja se bode mladina v kraljevem Zagre-

Besednik.

Listi iz bele Ljubljane.

II.

(Vzroki dolzega molčanja; potovanje po Notranjskem: čitalnica v Idriji, duh Planinske čitalnice, Postojnska kazina, Čirknica in društvo slov. čitateljev. Vojaki v Ljubljani, kolera, bolnišnica v šolah.)

Pa ste rekli, da ga ne bo več, besedničarja ljubljanskega! Evo, tu je zopet, akoravno je res dolgo časa trajalo od prvega lista do drugega. Pa je že tako; kajti vzroki so bili takošni, da ni bilo drugači, da so se pretrgali dalje, kakor smo mislili, listi iz bele Ljubljane. Pri nas Slovencih bi to sicer nič novega ne bilo na slovstvenem polju, da se kaka stvar začne, pa tudi kmalo neha in pogine, — prilik za to se ne manjka! Zalostne dogodbe zadnjih dni in popolna negotovost, kaj bode z nami, bile so eden vzrokov, da nismo hoteli prikrajševati „Slovenecu“ že takó pičlo primerjenega prostora; kajti gotovo vsak čitatelj je hrepnel le po novicah iz bojišč in po političnih homotijah. Zdaj pa ko se je vse zopet vsaj malo vleglo in stojimo na pragu tako zaželenega miru, je tudi bolj ugoden čas za nadaljevanje naših bolj nedolžnih listov, kteri gotovo ne bodo nikdar dišali po človeški krvi, čeravno bodo morebiti semtertje enega ali drugega malo piknili. Ako bi se utegnili pičnega čutiti tudi kteri izmed naših do-

mačih mož, naj si vedno misli to le: Ko bi jaz ne bil oseba, na ktero se ozirajo moji sorojaki, gotovo bi me nobeden ne pikal, kajti vse eno bi mu bilo, naj delam to ali uno. Ergo: Delaj tako, da te nikdo ne bode mogel pikati! — Drugi vzrok daljšega molčanja bilo je potovanje po Notranjskem. Hočem — namreč besedničar za svojo osebo — tedaj nekoliko omeniti v pričujočem listu iz potne torbice. Omenim najpred prijaznega gorskega mestica Idrije. Kdo bi mislil, da celó v mesticu, kjer je našel znani Issleib zavetje meščanstva, se bo morda, ako Bog da srečo, rodila narodna čitalnica! Težav in ovir je res veliko veliko, pa prava volja jih mora zmagati. Prebivalci so prav pošteni slovenski rudarji ali „knopi“, toda med višimi uradniki jih je žalibog mnogo taci, kterim slovenščina nikakor noče dišati. Šaj se menda samo zaradi nemških gospodov uradnikov mora vsak Idričan v malih šolah že nemški učiti, akoravno jih največi del ne pride dalje, kakor iz svoje kočje v rudnik in iz rudnika nazaj v kočjo. To pot bi menda po slovensko tudi našel! Pa zakaj bi se gospod trdil, naj si ljudstvo glavo ubija s ptujim jezikom! Ali ima od tega dobiček ali pa še celo škodo, kdo bo po tem vpraševal! Vse eno se trdno nadjamo, da tudi Idrijo bode prešinil duh novega časa, in da nam družbica tamošnjih rodoljubov kmalo spravi na noge čitalnico. Bog daj srečo!

Narodna čitalnica! Pač lepo ime, ko bi le tudi povsod na pravem mestu bilo in bi se na to gledalo, da bi bilo tudi resnično. Samo ime še ne dela narodne čitalnice, kakor tudi obleka ne dela človeka. Treba je še druge stvari, in tej se pravi narodni duh! Te in enake misli so me obhajale v Planinskej čitalnici, ko je zrló moje oko na „Neue freie Presse“, „Triester Zeitung“, „Debatte“, „Kikeriki“, kteri časopisi so ležali pred menoj na mizi. „Zukunft“ ali „Politik“ so zastonj iskale oči, čemú tudi takih listov v narodni čitalnici! Planinska čitalnica je sicer napravila v lanskem letu več prav lepih veselje, v kterih se je predstavljalo tudi več glediščnih iger, pozneje pa je menda zginitil prvi dub iz nje, po kterem vprašuje tudi eden njenih udov v knjigi za želje in pritožbe. Tem bolj čudno se mi zdeva to, ker poznam nekaj tamošnjih gospodov, kteri so prav pošteni domoljubi! Naj se tedaj skorej vrne stari duh v Planinsko čitalnico! Koliko ima slovenskih časopisov, ne vem. — Videl sem le „Novice“ in „Glasnika“; vendar nočem sklepati iz tega, da na druge ni naročena. Da ima ravno tiste nemške časopise, kteri nas Slovane najbolj psujejo, bode gotovo vsacega ptujca — namreč Neplaninčana — bitko zadelo. Dogodbe z dvema „varuhinjama“ čitalnice, ktere menda kakor egiptovske sfingsi stražite njen vhod, nočem tukaj omenjati. Le toliko povem, da bi bilo dobro, ako bi bile malo bolj „otesane“! Kaj bi povedal od Postojne in njene „pre-

bu stekala. Tukaj se bode Slovenec s Hervatom, Hervat s Serbom, Serb z Bulgarom bratil. Posebno pa se do Vas, dragi bratje Hervatje, z našo prošnjo obračamo, da bi za to občekoristno stvar kakor doslej marljivo delali! Povzdignite Vi, ki imate pri tem kaj opraviti, krepki svoj glas! Vas pa, brate Nemce, zarotimo, da se, kakor je že „Slovenec“ enkrat rekel, tudi na naših časopisov glas ozirate, in da si vsaj sedaj brezumno misel iz glave izbijete, da Avstrija ne more obstati, ako Vi zvonca ne nosite.

Domoljub.

Avstrijske finance na križnem razpotju!

Mnogo cenjeni nemški časnik „Ausland“ je prinesel nedavno važen sestavek „o avstrijskih financah po miru.“ Da bodo tudi „Slovenčevi“ bralci vedeli, kaj in kako da je, podajamo jim ga v posnetku. „Če je res, tako piše „A.“, da zgubi Avstrija Benecijo — 456 $\frac{1}{2}$ milje s 2 $\frac{1}{2}$ milij. duš — in da stopi popolnoma iz nemške zveze, treba je odgovor dati na vprašanje: Ali more Avstrija še dalje vsemu državnemu dolgu kos biti, ali pa da mora obresti (činže), ki jih je upnikom obljubila, znižati ali zmanjšati, t. j. z drugimi besedami, bankrot (krido) oklicati, da se dolgovi ne morejo več plačevati? Na to gre odgovoriti: Dolžnost plačevanja veže tako dolgo, dokler se plačevati more. Iz tega prihaja, da mora Avstrija vse upnike plačati, če jej je mogoče; da mora pa bankrot oklicati, če nikakor več ne more svoje dolžnosti storiti. Deržava, ki ne more več toliko denarja skupaj spraviti, da bi svoje stroške poplačevala; deržava, ki mora vsako leto za to, kar primanjkuje (deficit), z nova in z vedno večimi obrestmi na posodo jemati, — taka deržava ravna veliko bolj pošteno s svojimi upniki, če bankrot okliče, kakor pa da bi še nekaj let s takó slabimi pripomočki gospodarila in živovarila ter jim potem še večjo škodo napravila. Zategadel je upnikom samim veliko na tem ležeče, da ta nesrečna dogodba ali katastrofa, če se že ne da več odverniti, prej ko mogoče nastopi.

Ali mora pa ta katastrofa tudi res nastopiti, to pa je še morebiti dvomljivo. Avstrija zgubi z Benecijo eno najbogatejših de-

žel in ves silni državni dolg, izvzemši samo tisti del, ki ga morda prevzame Italija, plačujejo za naprej ostale dežele avstrijske. Iz druge plati pa je tudi Benecija že davno mozeg in kri naše cesarevine pila. Ako odstopi Avstrija Beneško kraljestvo, zmanjša si armado za 20.000 vojščakov, dalje za tisoč in tisoč gld. stroškov za vzdrževanje posadek in četerokotja t. j. terdnjav v Veroni, Peskijeri, Mantovi in Lenjagu itd. Letošnja vojska je požerla 280 milijonov gld. Dežele: Česka, Marska, Šleska in dolina Avstrija, ki so toliko in tako strašno po vojski terpele, niso zdaj v stanu, vsaj nekaj časa ne, davkov plačevati po tistem znanem pravilu: „Kjer ni nič, ondi nima tudi cesar nobene pravice.“ Če se tedaj zguba na davku in bojna odškodnina k unim 280 milijonom prišteje, reče se lahko, da bode letos vsega skupaj kacic 400 milijonov primanjkovalo. Praša se torej, kako in kje si hoče Avstrija ta denar dobiti?

(Konec pride.)

Avstrijsko cesarstvo.

Na Dunaju (Mir; novo ministerstvo; nemška zveza; nemška edinstvo; finančna operacija). Mir med Avstrijo in Prusko je bil 23. avg. sklenjen, dotično pismo je cesar 27. avg. podpisal, torej je mir na severju gotov. Obravnave zastran miru s Talijani se bojo pa še motale kakih 6—8 tednov. General Menabrea je 27. avg. zvečer na Dunaj prišel, kjer se bojo zastran tega miru pogajali. Veliko težav bo napravilo to vprašanje, koliko da prevzame Italija od našega državnega dolga, — koliko nam plača za terdnjave, ki so nas stale milijarde goldinarjev, — kako pojde meja med Avstrijo in Italijo. To sem za gotovo slišal praviti, da tistih 30.000 Slovencev v Beneciji ni zgubljenih, timveč da se bojo pridružili Gorici. — Skorej bomo torej imeli od vseh strani tako goreče zaželeni mir od zunaj, — kako bode pa znotraj? Vojska proti ministru Belkredi-ju se je spet nekaj vlegla, — madjarska stranka ni opravila nič in Belkredi ostane. Nas Slovence mora to serčno veseliti, ker je sedanje ministertstvo nam še najpravičnejše in ker se nam ravno Belkredi dozdeva tisti mož, ki more zamotane znotranje zadeve

cartane“ kazine? Ni dosti povedati, saj jo poznaš, dragi čitatelj, iz prejšnjih dopisov iz Postojne. Dva apostola iz Ljubljane, oba vneta za razširjenje narodnega duha, ohladila sta se v Postojni in sprevidela, da je v Postonj' — vse zastonj! Kazina mora ostati tako hoče in zahteva nek znan slovenski starinar! Apostolov eden še čaka v Postojni boljših časov, družega pa je odnesla osoda v Kranj. Zdrava mi bodita draga prijatla!

V Cirknici sem se zopet boljega prepričal in posebno veselje mi je bilo videti lepe slovenske napise po trgu, ne pa onih brezpametnih, katerih v celej vasi ali celem trgu le malo kdo razume! Tudi društvo slovenskih čitateljev mi je jako dopadlo, — naj bi posnemali to domoljubi tudi po drugih trgih, kjer je teže osnovati lastne čitalnice. To društvo šteje okoli 30 udov, kateri so naročeni na vse slovenske časnike in si hočejo z časom napraviti tudi svojo knjižnico. Naj bi se kaj skorej razširilo tolikanj, da bi se osnovala iz njega narodna čitalnica, ktera bi priskrbljevala včasih tudi kako pošteno veselico! Spremil me je iz Cirknice gostoljubni prijatelj do Rakeka, od koder me je odnesel brzi hlapon nazaj v belo Ljubljano. Mnogo sem opazil na tem svojem potovanju in videl, da je sicer dokaj bolje po deželi, kar se tiče narodnega duha in prave zavesti, da je pa tudi še mnogo storiti treba, in da je posebno po večih krajih ptujščina vkoreninjena. Temu so pa

tudi krive nemile okoliščine, v katerih živimo in ako se zboljšajo, predrugajčila se bo marsiktera stvar sama ob sebi. V belej Ljubljani imamo zdaj dosti belosuknatih mož, t. j. vojakov. Marsiktera „frajlica“, ki je revica na tihem zdihovala in menda celo jokala, nosi glavico že zopet bolj po koncu, kajti zdaj jo bodo zopet kratkočasili in ji „ku“ delali kakšni prav fletni oficirji, po katerih njeno srčice vedno hrepeni! To je gotovo, da so marsiktere gospodičine samo iz tega vzroka že zdavnej zdihovala po miru, in res se jih je Bog usmilil! Poslal nam je vojakov cele trume, in po vsej deželi okoli jih je čez in čez polno. Posebno nevarno bi utegnilo to biti, ako se nam res približa strašni gost, kateri hodi zopet po deželah, namreč kolera. Dozdaj še ni slišati tukaj od nje, pa varovati se je treba na vso moč, da se nam ne zatrosi od kod. Pripravila se je že tudi bolnišnica za kolero, namreč v šolah! Zakaj se je moralo ravno to poslopje, v katerem je cela gimnazija, cela normalka in 3 razredi realke, tedaj skorej vse tukajšnje srednje in tudi nižje šole, za to pripraviti, zdi se vsakemu čudno. Ako nas tedaj zadene nesreča, da dobimo kolero v mesto, bo tudi še potem, če bo že zdavnej jgnjala, še vedno šolsko poslopje okuženo in se ne bodo mogle pričeti šole. Ali se na to ni nič mislilo? Morebiti bi se bila še vendar dobila kaka bolj oddaljena hiša, ktera bi bila na vsak način bolj pripravna za tako bolnišnico! Lomovič.

najložej in najhitrej zravovati in spraviti v ustavni red. „Prosta pot“ je rešivna in zveličavna pot za razburkano Avstrijo in ravno te poti se derži Belkredi. Kakor časniki pripovedujejo, odpre se 6. okt. t. l. deželni zbor v Pešti, kateri bo pred vsem drugim državnopravno vprašanje vzel v pretres; kar sklene, to predloži vlada potem postavnim zastopnikom takraj litavskih dežel in najvažnejše znotranje vprašanje se bode z božjo pomočjo srečno dognalo. Dualizma, kterege Slovani in Romani iz celega serca sovražimo in spodbijamo, tudi vis. ministerstvo za nobeno ceno ne pripušča in ne dovoli, timveč terdne in odkritoserčne volje je, glasov nemških in nemadjarskih narodov ne preslišati in vsem deliti enake pravice. Tako zvonijo najnovejše novice in mi kličemo vsi veseli: Slava! — 24. avg. so na Nemškem pokopali dobro znanega pa malo slovečega bolnika: Od 3. julija je sirta umiral, zdaj mu je odklenkalo! Bil je še le 50 let star in že je šel gnojit kertovo deželo. Naj v miru počiva „nemški bund“, ki je našo Avstrijo vsako leto stal še več kot 30 milijonov, zapuščal jo v vsakej sili in potrebi in slednjic jo pahnil v strašno nesrečo in sramoto. Kdo bo pa verjel, da po takem merliču se toči le ena solzica?! Kdo bo še le to verjel, kar donašajo nekateri časniki, da ljudje na visokih mestih še zdaj svoje oči obračajo proti Nemčiji in bi radi vsaj z južnimi deželami nekako novo zvezo skovali. Baron Hübner, ki menda skorej zunanje ministerstvo prevzame, dela iz ljubezni do dualističnih Madjarov v tem nesrečnem duhu, Prokeš pa, ki po naznanilu drugih politikarjev nastopi Mensdorfovo mesto, dela bolj v duhu slovanskem in kaže visoki vladilci proti jutru. Naj deržavniki naši vsaj enkrat otresejo nesrečno nemško politiko! — Domá ostanimo vsi in napravimo si srečno in mogočno Avstrijo! Ali Nemci nimajo glave in serca do take Avstrije, ki bi delila vsem narodom ravno tiste pravice. Njih časniki zmirom le sanjajo od neke prednosti, ki gre nemškemu narodu; le Nemci so prav omikani, prav zreli, prav edini, da! še to so nemški časnikarji stuhtali, da je Nemcev največ v naši državi! To se pravi narode dražiti, sam sebe za norca imeti, spravo in edinstvo podirati! Pustimo pa drugo vse na strani in pogledjmo, kako so naši Nemci edini in složni! Nemci na Tiroljskem hočejo vse kaj družega, kakor Nemci na Dunaju; štajerski vse kaj družega, kakor dolnje- in gornje-avstrijski itd. . . . in pervaki njihovi imajo vsak svoj program. Slovani vsi smo pa federalisti! Kje je edinstvo? — 25. avgusta je beli dan zagledala finančna postava, od ktere se je že tako dolgo časa govorilo. Ta postava daje finančnemu ministru oblast, denar si priskerbeti, kterege deržava potrebuje za vojskine potrebe pruske pa domače armade, za podporo tistih dežel, ki so v vojski toliko terpele, za vojskino odškodnino, ktero moramo Prusom plačati, za izplačevanje obresti državnega dolga in druge vsakdanje potrebe. V ta namen naj si minister poišče spet novih 50 milijonov tako imenovanih deržavnic ali deržavnih lističev (Staatsnoten); tako da bo vseh vkup takih deržavnic med ljudstvom 150 milijonov. Ker pa se 60 milijonov gold. tega denarja že med ljudstvom nahaja, tako se prav za prav deržavnice le za 90 milijonov pomnožijo. Vsak lahko spozna, da potrebni denar moramo imeti, — vendar pa ima „Oestr. Ztg.“ prav, ki pravi, da je deržavni dolg že tako visoko narastel, da se ne more in ne sme več povišati, ako nočemo deržave v največjo nevarnost pripraviti. Po pravici zdihujemo vsi po vseobčnem deržavnem zboru, v katerem bi sedeli poslanci vseh kraljestev in dežel in prevdarjali, kako bi se mogla naša finančna rana najhitrej in najbolje ozdravljati in celiti. Vsaka ura, ki se zamudi, je velika zguba: Nujte deržavniki in napravite pravi vesoljni deržavni zbor!

Dežele notranje-avstrijske.

Iz Celovca. (Veselo znamenje; odlikovanje; Spach †; J. Jezernik k smerti obsojen; ogenj; dr. Tosi.) Se ni dolgo, kar so nemški časniki na Dunaju, v Gradcu, Celovcu itd. tako pisali, da ni bilo ne trohice upanja, da se bojo kdaj avstrijski narodi sporazumeli, spravili in zedinili. Sama „Reform“ in „Vaterland“ sta imela besedo in pravico za Slovane. Pa hvala Bogu! potegnili je drug veter. Že nekaj dni sem so „Telegraf“, „Klagenfurterica“, „Tagespost“ navili druge strune in pojó vso drugo pesem: „Naj se narodi pobratijo!“ Včeraj donáša vse hvale in podpore vredni, izvrstno vredovani časnik „Zukunft“ neko odperto pismo, v katerem se oglašá stranka nemških federalistov na Dunaju in pravi, da vidi in spozne le samo v federalizmu tisto pot, ki pelje Avstrijo do sreče in moči, avstrijske narode k svobodi in blagostanju. Ti nemški federalisti podajajo vsem narodom prijazno roko in vabijo jih, naj se poprimejo federalističnega programa in delajo v njegovem duhu. To je imenitno in kaj veselo znamenje: juterna zarja boljših časov za vse narode vstaja izza góv. V tem duhu je delal „Slovenec“ že od nekdanj; zatorej radi primemo nerške federaliste za desnico in jim kličemo: „Dobro došli!“ — 30. avg., to je minulí četrtek, je bilo odlikovanih več kot 40 vojakov, ki so se pri bitvi blizu Kustoce posebno izkazali. General Pohl jim je svetinje obešal na junaške persi. Ogromno ljudi je bilo pričujočih in so občudovali hrabre junake! — 27. avg. je v Doberlivasi umerl daleč po svetu znani profesor o. Pavl Spach. Slovel je kot matematikar in jezikoslovec pa tudi nekaj spisov na svitlo dal, ki so močno sloveli. Ali zastran verskih zadev je pa tako zablodil, da je l. 1846 stopil iz benediktinskega reda in tudi iz duhovnega stana. Živel je prav tiho v Doberlivasi, in benediktinski samostan ga je redil. Rajni opat ga je posebno rad imel in si na vso moč prizadeval, da bi ga na pravo pot nazaj spravil; poslal ga je celo na Parsko k znanemu, visokoučenemu opatu dr. Hannebergu, da bi ga spreobernil na boljše misli. Pa vse je spodletelo in Spach je umerl, kakoršen je bil: V vednosti visoko izučén, v svojej obnaši in mravnosti brez vsega madeža, v veri pa terdovraten nevernik. Bil je 77 let star in rojen v Spitalu na gornjem Koroškem, kamor so ga tudi prepeljali na pokopališče. Bog mu bodi usmiljen! — Tisti kmet, ki je blizu Prevalj nekega Tiroljca oropal in ubil, bil je v sredo 29. avg. k smerti na vislicah obsojen. Obravnava je bila vsa slovenska in vseh pet sodnikov je znalo slovenski. Prihodnjič povemo kaj več o tem. — Eno uro od Celovca blizu Kanonenhofa je v Ilvoljah (Lehmbichl) včeraj popoldne ob tréh navstal ogenj. Vertnikova kmetija — hiša, skedenj in kočá — je vsa pogorela. Živino so k sreči rešili, posebno se je pri tem delu izkazal prosti vojak Vincenc Renka od Benedekovega polka, ki se v Vetrinji ozdravlja. Da pa ni pogorela cela vas, gre hvala verlim Vetrinčanom, ki so s svojo gasilnico hitro pridirjali pa delali, da jim je vse od las kapalo. Posebno so se izkazali: Sorgo Gabr., Jaric Rud., Urabl Mart., Prosen Val., in Ravš Avg. Hvala takim možem!! Kako se je ogenj vnel, ne venihče povedati; sreča, da je pogorelec zavarovan. — Te dni je bival v Celovcu bogoslovski profesor dr. Tosi. Ta mož je tisti, ki je z Mecofanti-jem v Rimu slovenski govoril in učil bogoslovce sekovske škofije slovenski pridigati. Prav radi bi ga bili v našej čitavnici videli, timveč ker je ravno stanoval pri „Sandwirthu“, kjer je slovenska čitavnica. V nemškem Gradcu se saj ni tudi pri tem gospodu razkadil slovenski duh, kakor se rado godi pri — visoki gospódi! —

Iz Maribora. Δ (Nova dekliška šola.) Veliko se dela v novejšem času za

ljudsko omiko, pa večidel le za moški spol, na dekleta, ki postanejo sčasom gospodinjje in matere, se pa skorej čisto pozablja. Slava torej našemu mestnemu odboru, da je napravil četirredno dekliško šolo, ktera se bode že v prihodnjem šolskem letu odperla. Iz celega serca želimo, naj bi ta nova šola donášala obilno veselega sadú! Vse so sicer mestni očetje prav storili, — vendar pa meni in še marsikom le to ne dopada, da se v tej šoli ne bode učila slovenščina. V Mariboru samem je za vsako gospodinjjo in deklo velika sreča, ako zna slovenski; kaj le porečem od okolice, ktera je čisto slovenska; tudi to bi rad, da bi ta šola daleč okoli slovela in vabila slovenske starše, naj pošiljajo svoje hčericice v Mariborsko šolo. Ne kaže se torej kaj dobro, da se je slovenski jezik pahnil iz te šole; še slabej pa bode, ako se ne bode gledalo na to, da znajo učeni in učenice od konca do kraja vsi slovensko. Čudil se je torej ves svet, da se v razpisovanju teh učiteljskih mest ne tirja, da mora vsak prošivec popolnoma znati slovenski jezik. Tudi na glavni šoli sta dva prostora razpisana, v povabilu pa, naj se gospodje učeni oglašajo, od slovenščine tudi ni ne sluha ne duha! Za božjo voljo, naši mestni očetje saj ne bojo tako ábotni, da bi na znanje drugega deželnega jezika ne porajtali, ali pa da bi se celo še to — kar se je o Celovškem mestnem odboru bralo — v škodo in nesrečo štelo, da kdo slovenski zna! Naši očetje se bojo saj držali narodne ravnopravnosti in svojih slovenskih bratov ne bojo pozabili ali pa še celo žalili. Naj bi vsi narodi avstrijski v lepi složnosti in ljubezni živeli, eden drugemu dajali, kar vsakemu gre, — vse bi veliko bolje stalo za vse narode. Ako pa mestni odbor v svojo škodo in sramoto za to nič ne mara in na slovenski jezik nič ne porajta, naj visoka vlada, ktera si je narodno ravnopravnost izvolila za poglavito pravilo, tega ne pozabi in ne prezre! Pri podeljenji teh učiteljskih mest se bode spet jasno pokazalo, ali dobomo narodno ravnopravnost resnično v djanji, ali pa ostane vse le samo lepa pa prazna beseda na papirju!

V Solčavi 6. avgusta. (Narodna zavesta.) (Konec.) Pa tudi v drugih rečeh se budi kmetiško ljudstvo. Ne daje se namreč več tako nepremišljeno za nos voditi, kakor pred nekimi leti. Česar samo dovolj vestno in natanko ne more prevdariti in presoditi, poprosi svoje dušne pastirje, da mu vse pojasnejo. Pozvedajo tudi prav radi po vnetih, pravičnih slovenskih prvakah in doktorjih, da imajo potem pri kom zavetja iskati, ako jih hoče kak „škríc“ prav dobro opehariti, kar tukaj nič nenavadnega ni. Tako so se spomladi kmetje s pritožbo za neko planino pri slavnem našem poslancu, g. doktorju Razlagu posvetovali, ko sem jim poprej po svojih zmóžnostih nekoliko njegova slavna dela popisal. Pa tudi prečastitega mozirskega prvaka, g. Lipolda, radi hodijo za svet prašat. Še ni preteklen teden, kar je nek kmet pri njem zavetja iskal. Kar jih je za branje sposobnih, vneti so zelo in navdušeni za domače knjige. Kedar na počitnice domu pridem, tedaj je vsacega prijatelja in znanca prva beseda: „Ali si prinesel kake nove, lepe bukvice.“ Prav veselí me to in z veliko radostjo posojam vse knjižice, ktere si s svojimi pičlimi pripomočki priskrbeti morem; pa tudi kupujejo jih nekteri prav radi. V nedeljah in zapovedanih praznikih vedno pozvedujejo po „Slovencu“ in drugih slovenskih časopisih, ktere prečastita duhovna gospoda vselaj radovoljno razposojujeta. — Kmetje jih radi sami prebirajo; najnavadniše pa je, da se jih cela množica zbere okoli pismonoša, ki jim vse glasno prebira in manj znane besede po moči pojasnuje. Dasiravno je pri vojakih dovolj nemške kulture okusil, vendar je ostal zvest svoje materi Slavi in zaslúži kot iskren domorodec očitno pohvalo. Da je pa v družbi

sv. Moh. jih tako malo vpisanih, pri slovenski Matici pa še celo nobeden ni vpisan, pride od tod, ker se nikdo ne potruji, da bi ljudstvu le-te koristni napravi dostojno priobčil in priporočal. Z malo besedami se pri tako zanemarjenem ljudstvu ne opravi nič; vse na tanko se mora vsakemu posebej razložiti, preden da kaj verjame. Vendar pa se sedaj nadjam nekaj naročnikov za razne časopise, koristne knjige in ravno tako tudi več udov za družbo sv. Mohora. Vendar pa se nahajajo tudi med tukajšnjimi sinovi matere Slave v nemško špraho jako zaljubljeni nasprotniki, katerim le predrada nemška trikolora pred očmi vihra. — Med iste spadajo posebno dosluženi vojaki, kateri, ako količkaj v kupico pogledajo, ne znajo več materinskega jezika, še manj pa miloglasnih pesem slovenskih. Da ti med lepo še zelo čisto pšenico ljuliko trosijo, vsakdo lahko verjame in sprevidi. Pa zavoljo tega se je sedaj že na bolje obrnilo, ker so jih večidel poklicali, naj svojo izurjenost svojim preljubljenim bratom na bojnem polju pokažejo. Kdaj bo li takim blebetačem začelo solnce narodne zavesti vshajati?! Najbolj pa se kmetje nad uradnijo vedno jezijo, ker jih še vedno z nemškimi spisi pita. Ko je odstopil prejšnji predstojnik, bili so vsi židane volje, ker so se nadjali namestnika, možaka po božji volji in po narodnem duhu. Pa do sedaj je tudi pri novem predstojniku vse na papirju zaostalo in v djanji, kakor se sporoča, jako malo izvršilo. Tudi ta se koj starega kopita zvesto drži! Kako lahko bi si pač uradniki pridobili popolno zaupanje svojih podložnih, ako bi jim za njih blagor le količkaj mar bilo! K temu je pa še soseskin pisar, v Lučah bivajoči g. D. l. r., preveč od nemške slave pijan. Pa predragi moji sobratje, po svoji prekrasni domačiji znameniti Solčavani! nikar ne odstopite od svojih pravičnih in presvetih tirjatev! Ne dajte se motiti nikomur! Krepko se potegujte za svoje pravice, kakor ste se do sedaj! Le vedno trkajte in vse svoje zaupanje stavite na besede: „Kdor trka, odprlo se mu bo.“ Radi čitajte slovenske časopise in druge podučilive knjige, pridno si jih naročujte, da bote potem tudi v materijalnem obziru majki Slavi na noge pomagali, in dajte se prav obilo vpisati v družbo sv. Mohora in slovensko Matico. Prav pogosto se spominjajte besedi Vam toliko priljubljenega, vsem Slovencem pa neumrlega knezovladika lavantinskega A. M. Slomškega, ktere so pri svoji zadnji pa tretji obiskavi naše preljuje planine zapisali:

„Le bistrimo si glave,
Ne dremajmo zaspani,
Drugim rodom prodani!“

Franjo.

Iz Laškega trga na Štajerskem 26. avg. t. l. (Griža. — Vojaci. — Šolska poskušnja. — Letina. — Avstrija.) Siba božja je nektare kraje naše velike fare hudo zadela. Že ves ta mesec razsaja huda griža pri nas ter ne napada samo otrok, ampak tudi odrasčene ljudi, in bridka smrt svojo koso hudo brusi. Nektare dni že zdaj pokopljemo na dan po 3, 4, celo 5 mrličev; po dva, — trikrat na dan gremo obhajati, in zmiraj še imamo veliko bolnikov. Duhovska in posvetna oblast si kolikor mogoče prizadevate, to hudo zlo odpraviti, ktero je tem nevarniša, ker se je v Zidanem mostu in v Celju že tu in tamkaj prava kolera kazati jela. Bog nas varuj! — Imamo zdaj pri nas v našem trgu in v okolici njegovi kvartiran 11. bataljon lovcev, kteri veliko pripovedujejo o nesrečni bitvi zoper Pruse na Češkem, in ki se tukaj komaj malo spočijejo strašnih težav in velikega trpljenja, ki so ga okušali tamkaj. — V včeraj, 25. t. m., smo imeli pri nas šolski izpit ali preskušnjo naše izgledne šole. Veliko častitih in visokospoštovanih gostov objega spola je bilo pričujočih, in učitelji in učenci so občno pohvalo dosegli. — Pšenica, ki jo zdaj

Razne novice.

mlatijo, je letos pri nas prav lepa in obilna; za vino — kolikor mu je še spomladnji mraz prizanesel — bo pa menda zavoljo vrednega deževanja tudi slaba. Sploh so ljudje tukaj revni in ubogi. — Nekteri tukajšnji velikonemci se strašno jezé, da smo iz nemškega „bunda“ pahnjeni, češ, da mora zdaj Avstrija ali madjarska ali slovanska postati. Mi Slovani pa voščimo temu „bundu“ mirni pokoj in mislimo, da tega ni treba, ampak Avstrija naj postane za naprej v resnici avstrijska, t. j. ne madjarska, ne slovanska, ne nemška, ampak vsem svojim narodom enako pravična! Čas, skranji čas bi že bil enkrat, da bi se Avstrija spametovala, in na svoje narode opiraje se pomoči v sebi iskala, ne pa vedno hrepenela po zveličavnem (?) nemškem „bundu“. Slovani so tudi že spoznali, da so toliko vredni, kakor drugi narodi, in da jim gredo ravno tiste pravice!

Iz Loke 27. avg. XYZ. (Došli voja ci.) Mirno življenje našega mesta postalo je poslednje dni bolj kretno in hrupno. Dobilni smo gostov v veliki obilnosti. Vsaka hiša sprejeti jih je morala več, kakor svojih lastnih stanovalcev pod streho ima. Primarširalo je namreč nad dva regimenta ali polka vojakov iz Talijanskega v naše mirne kraje. Izvolili so si krajšo, toda dosti težavnišo pot iz Ipave skozi Idrijo in poljansko dolino. Z velikim čudenjem so gledali ljudje onih oddaljenih krajev dolgo rido iz bojišča se vernivših vojakov. Marsiktera hiša jih je morala po 50 ali še celo po 100 prenočiti. Vendar pogled nenavadnega in posebno izverstna godba, s katero so skorej vsako vasico razveselili, bilo je ljudem nad vse všeč in tako rekoč zadostno odškodovanje za nadlego, katero so s toliko množico imeli. V Loki se je brigada razdelila in je po mnogih krajih gorenške ravnine nastanjena, v Kranju pa ima svoje središče. V Loki ostali vojniki so večidel Slovaki polka Nagy-a. Veseli nas, da imamo tako priložnost svoje daljne slovanske brate bolj natanko spoznavati. Razumimo se z njimi dosti lahko. Razun sorodnosti z nami imajo pred drugimi ptujimi vojniki marsiktero prednost. Videti je, da veje med njimi še pravi keršanski duh. Lepo je med drugim tudi to, da dohajajo obilno k službi božji in da z največjo pazljivostjo poslušajo besedo božjo, kar še pri nobenih družih vojaki zapazili nismo. Živili Slovaki, z nami ene krvi in enega duha!

Ptuje dežele.

Pruska. Zdaj tedaj bi bil že z vsemi nemškimi državami tako ali tako mir sklenjen; edino le s Saksonci še ni pogodba dognana. Da bi se ne bil, kakor pravijo, Napoleon sam za saksonskega kralja potegniti, godilo bi se tudi njemu slabo. Pa tudi to je še veliko in za obstanek samostojne in neodvisne države nevarno, kar Bismark še vedno zahteva. To pa je, da plača Saksonska ravno toliko bojne odškodnine, kakor Avstrija, potem da saksonska armada pruskemu kralju priseže in se pod njegovo višje poveljstvo ali komando postavi, da se vse terdnjave na Saksonskem Prusom izročijo, in slednjič da se tudi veliko mesto Draždane uterdi in v terdnjavo predela. Kako da bode moglo pri tacih tirjatvah saksonska kraljestvo še samostojno obstati, to je zastavica, ki jo je Saksoniji v prid kaj težko vganiti. Ravno zavolj tega pa tudi mislimo, da se saksonski kralj, če mu je le količkaj na popolni neodvisnosti ležeče, ne bo udal, temveč da bo poskusil vse, za dobiti poprejšnjo samostojnost. — Ker plača Pruska 30.000 milijonov odškodnine, pa tudi druge države in državnice nekaj milijonov, reče se lahko, da je Pruska — razun bojne slave — prav dobro kupčijo storila. — Kar se tiče združenja premaganih

držav, želi pruska vlada, naj se za zdaj napravi med njimi le realna unija ali zveza, s pristavkom, da se potem povsod pruska ustava vpelje in medsebojne državopravne zadeve uravnajo.

Turška. Od vseh krajev se poroča, da je turški Sultan res zdaj v veliki zadregi. Ne le na Gerškem, ampak tudi drugod tli vse pod žerjavico. Najmanjši veter zamore velik ogenj napraviti. Razun tega pa so Turki tudi v silnih denarnih stiskah, zlasti odkar so jim tudi zdanji angleški državniki herbet obračati jeli. Še celo Carigrad je neki ves nemiren, tako da se je moral obsedni stan oklicati. — Iz otoka Kandije se nam poročajo te-le poslednje novice: „Turški namestnik v Kreti, Izmael Paša, je one dni z 20.000 m. na ogledšel po otoku in pričakuje skorej izdatke pomoči, da bi se mogel nad puntarje vzdigniti. Zavarovavne moči, in tudi Avstrija, pošljejo, vsaka 1 bojno ladijo, v Kanejsko lukko. Med tem pa so Kretenci že začasno vlado postavili, ki je okicala, da se Kreta od Turčije loči in z gerškimi kraljestvom zedini. Geslo jim je: „Združenje ali pa smert!“ — Gerški kralj je velikim vladarjem vse to sporočil in pričakuje zdaj odgovora, kaj in kako ima početi. Tudi gen. Kalergis, ki je najberže Kretence podkuril, še ni prevzel višega poveljstva na otoku. Berzkone se zdaj počasi začne reševati važno izhodnje vprašanje.

Ruska. Poslanci severoamerikanske republike, ki so prišli ruskemu caru srečo voščiti, da ga morivec Karakasov ni zadel, sprejemani so povsod sijajno. Zlasti so napravili v Moskvi njim na čast veliko gostijo, pri kateri je bilo mnogo napitnic slišati. Zlasti so nekako znamenite besede, ki jih je govoril načelnik tega poslanstva, g. Fox. Tako le se menda glasijo: Ruski pa ameriški narod sta si bila vedno prijetla. Kerdarkoli je bila Amerika v kaki zadregi, bila je v vselej Rusija na pomoč. Da bi mogli videti serca naša, kako da v medsebojni ljubezni gorijo, videli bi ravno to, kar je rusko pa naše brodovje na morju svetu kazalo, namreč najserčnejše pobratimstvo, itd. — To nam priča, da je res med obema narodoma in vladama veliko prijateljstvo.

Punt v Sibiriji neki še ni zadušen, — vladni časniki pa poročajo, da je že vse pri kraju in da le nekaj malega puntarjev ni še polovljenih ali pobitih. Poljce je neki strašno terpljenje in lakota nagnala, da so se spuntali, in da rajši poginejo, kakor bi še dalje toliko terpeti morali.

Francoska. O Napoleonu se še nič ne sliši, ali mu je kaj odleglo, ali nič. Le to se za gotovo poroča, da je mehikanski cesarici Karolini, ki je med tem že v grad Miramare blizu Tersta prišla, ni nič pomoči obljubil, temuč da ostane pri tem, kar je z ameriško vlado dogovorjeno, namreč da pridejo francoski vojniki v odločnem času domu. Berzkone pride tudi tedaj meh. cesar Maks kmalo v Evropo! — Nek francoski časnik piše o Belgiji te-le pomenljive besede: „Ne bojte se neogibne politične potrebe, ki je za Vas (Belgijance) nastala. Pravi mir in pokoj zamorete le zadobiti, če se tej potrebi udaste. Bolje je namreč za vas, da ste zedinjeni z velikim in mogočnim narodom, kakor pa da bi kot privesek drugemu revno životarili. Današnji časi niso več ugodni malim državam!“ — Te besede nam tudi nekaj povedó.

Italija. Kakor se od mnogo strani poroča, pomirili so se Italijani zelo in hočejo zdaj na vso moč z notranjimi zadevami ukvarjati se. Tako-tudi minister Ricasoli hoče. Garibaldi se spet poda na svoj otok Kaprero. Kralj je pomilostil vse politične grešnike.

* Tisti poveljnik, ki je 2 dni s svojo podsadko branil otok Vis, dokler da je Tegethof z brodovjem prišel, imenuje se Javornik in je rojen Slovenec. Slava!

* Avstrijska armada je dosihdob (razun Lahov) štela 571.145 vojakov. Izmed teh je bilo 289.500 Slovanov, 150.000 Nemcev, 70.000 Madjarov in 47.000 Romanov. Kdo daje spet največ vojakov?

* (C. k. pošta v Celovcu.) V čitavnici našej se valjajo časniki za razne gošpode. Napisi so jim se ve da slovenski, zatoj ne dohajajo pravim gospodom v roke. Imamo berzkone pri našej pošti takih uradnikov, ki slovanski ali ne znajo ali še celo nočejo znati. Odtod menda pride, da buljajo vse časnike, ki dohajajo pod slovanskim napisom, našej slovenske čitavnici, naj jih ona razpošilja na pravo mesto! Zvedeli pa smo te dni, da se godijo velike zmote tudi pri listih, ki nosijo na čelu nemške nadpise. Tako je naš deželni odboj poslal 300 gld. pod nadpisom: „An das löbl. Gemeindeamt in Galizien“; pa glejte, ta denar se je klatil po celem gališkem kraljestvu in še le po dolgem potovanju se vernil domú v Celovec zavoljo tega, ker je bil adresat po celej Galiciji neznan. Ubogi kmetje v Galiciji — le 3 ure so od Celovca —, pa so morali tako dolgo čakati na ta denar. Ali ni to čudno?

* Časniki spet naznanjajo, da se v kratkem za gotovo začne delati št. Petersko-reška železničina čerta. Da bi je le spet ne odložili!

* V Aziji med rekama Evfratom in Tigrisom blizu Diarbekira je 22. julija t. l. nenkrat 16 vasi v zemljo se pogreznilo in za vselej zginilo. Strašno!

* Slavnoznani slovenski pesnik in rodoljub g. Miroslav Vilhar je bil, kakor piše „Laib. Ztg.“, oni dan od cesarja pomilostčen zastran pravnih nasledkov.

* (Umori.) V radoliškem okraju na Gorenškem je oni dan nek godec, z imenom Greg. Gartner, nekega kmečkega fanta v kerčmi z nožem zabodel in umoril. — Zakaj vendar ni šel ta godec na vojsko? — Blizo Vošperga (Wolfsberg) v labodski dolini so nedavno tolovaji ukradli nekega 12 let starega fantiča. Čez nekaj dni ga je nekdo našel v gozdu, na drevesu obešenega in do malega vsga odertega. — To je vendar strašno in nezaslišano hudo delstvo!

* Piše se, da imajo Prusi od naše severne armade 25–30.000 vjetih vojakov, pri nas pa imajo pruskih jetnikov samo 391 in 5 oficirjev. — Mi mislimo, da Prusi vendar enmaldo preveč hlatajo!

Žitna cena.

v	pšenice		reži		ječmena		ovsa		turšice	
	gld.	k.	gld.	k.	gld.	k.	gld.	k.	gld.	k.
Mariboru	4	65	3	65	3	40	2	56	3	60
Celju	4	50	3	90	3	90	2	20	3	50
Ptujem	3	97	3	60	3	10	1	40	3	10
Ljubljani	5	77	3	90	2	80	2	33	—	—
Kranju	4	70	3	16	—	—	2	07	—	—
Novemestu	4	10	3	17	2	32	1	37	—	—
Gorici	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Celovcu	5	40	4	35	3	15	2	90	—	—
Terbižu	6	40	5	30	4	10	3	20	—	—
Varaždinu	4	80	3	23	2	44	1	66	3	20
Zagrebu	3	70	—	—	1	20	1	81	—	—
Sisku	5	35	—	—	2	—	1	60	—	—

Dunajska borska 31. avgusta 1866.

5% metalike	62.80
5% nacional	68.10
1860 derž. posoj	79.80
Bankine akcije	729.—
Kreditne	156.80
London	128.50
Novi zlati	6.08
Srebro	126.50